

Asia: VN/9914/2025

Lausuntopyyntö luonnoksesta valtioneuvoston asetukseksi terveydenhuollon ammattihenkilöistä annetun asetuksen 17 §:n kumoamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Onko esitys kannatettava?

Kyllä

Perustelut ja lisähuomiot

Hammasteknikon ja erikoishammasteknikon tehtävistä tai erikoishammasteknikon määritelmästä ei enää säädettäisi, vaan ammatinharjoittaminen perustuisi jatkossa koulutuksen ja osaamisen mukaisiin ammattitehtäviin. Ehdotetun muutoksen myötä erikoishammasteknikon erikoispätevyys edellyttämän koulutuksen suorittanut laillistettu hammasteknikko voisi ammattitaitonsa ja koulutuksensa mukaisesti itsenäisesti valmistaa osaproteeseja potilaalle, jolla on hampaita tai keinojuuria suussa.

Suun terveydenhuollon palvelutarve kasvaa, koska ikääntyvien hampaallisten määrä kasvaa. Ehdotuksen mukainen toimintamalli mahdollistaa ja edistää tarkoituksenmukaista työnjakoa suun terveydenhuollon palveluissa. Esitysluonnoksen mukaisella työnjaolla osa hyvinvointialueiden nykyisin tekemästä työstä voi siirtyä erikoishammasteknikoille. Ehdotus loiventaa siten hyvinvointialueiden suun terveydenhuollon palveluiden kysynnän kasvua näiltä osin ja mahdollistaa hyvinvointialueiden suunterveydenhuollon palveluun käytettävien resurssien allokoimista muihin suun terveydenhuollon tarpeisiin. Esitysluonnoksen mukainen toimintamalli arvioidaan myös kustannustehokkaaksi ja mahdollistaneen siten myös entistä useammalle pienituloiselle osaproteesien hankinnan. Haasteena palvelun saatavuuden kannalta on erikoishammasteknikkojen riittävyys ja epätasainen sijoittuminen maan eri osiin. Uudistus saattaa myös lisätä halukkuutta hakeutua alalle, jolloin palveluiden saatavuus tulevaisuudessa paranisi.

Suun terveydenhuollon ammattilaisille on selvää, että hammaslääkäri vastaa hoitolinjan valinnasta jatkossakin. Muille henkilöille ei välttämättä ole selvää, mitä erikoishammasteknikoiden itsenäinen osa-proteesin valmistus tarkoittaa.

Jatkossakin hammaslääkäri arvioi soveltuuko potilas osaproteesihoitoon ja tekee tarvittavat hammaslääkärin osaamista vaativat valmistelutyöt. Vasta tämän jälkeen seuraa erikoishammasteknikon itsenäinen osaproteesin valmistus. Perustelumuiotissa yritysvaikutuksia

käsittelevässä kappaleessa käytetään käsitettä lähettäminen. Hyvil ehdottaa käytettäväksi termiä ohjaus lähetteen sijaan. Hyvinvointialueiden näkökulmasta ”lähete” voidaan tulkita maksusitoumukseksi ja siksi ehdotetaan ohjaamisen käsitettä.

Voiko asiakas jatkossakin valita, jatkaako hän hyvinvointialueen hammaslääkärin hoidossa osa-proteesin hankintaa vai voiko hyvinvointialue kategorisesti ohjata erikoishammasteknikon hoitoon kaikki soveltuvat potilaat? Asiakkaan näkökulmasta informaatio jatkohoidon toteuttamisen vaihtoehtoista, vaikutuksista asiakasmaksuihin, kokonaiskustannuksista ja hoitovastuukysymyksistä on tärkeää.

Hyvil ehdottaa harkittavaksi edellä esitetyistä syistä, että perustelumuiustiossa kuvattaisiin uutta prosessia ja sen vaikutuksia niin hyvinvointialueen toiminnan kuin asiakkaidenkin näkökulmasta tarkemmin.

Kock Tuula
Hyvinvointialueyhtiö Hyvil Oy